

SIVILOMBUDSMANNEN

Utrygghet blant personalet skaper risiko for tvangsbruk ved Ålesund sjukehus

Personalet oppgir utrygghet som årsaken til noe av tvangsbruken ved Ålesund sjukehus. Det kommer frem i en rapport etter Sivilombudsmannens besøk til stedet i september 2017.

Under besøket til avdeling for sjukehuspsykiatri ved Ålesund sjukehus i september 2017 fant Sivilombudsmannen flere forhold som skapte risiko for uforholdsmessig bruk av tvang.

Rapporten fra besøket til Ålesund sjukehus, avdeling for sjukehuspsykiatri 19.–22. september 2017 er nå offentlig på Sivilombudsmannens nettsider.

Ansatte ble gjennomgående omtalt positivt av pasientene. Det fremkom likevel at en del tvang ble iverksatt på grunn av utrygghet blant personalet på akuttpostene. En gjennomgang av tvangsprotokoller og intervjuer med de ansatte og pasienter viser at flere av pasientene sov i belter, og at manglende nattbemanning hadde medført at de ikke ble løst ut av belteseng. Det skapte også unødig utrygghet for pasientene at to beltesenger var plassert like innenfor pasientingangen i akuttseksjonen. I rapporten pekes det også på at erfaringsutveksling mellom sengepostene er viktig.

– Våre funn tyder på at flere forhold skaper økt risiko for uforholdsmessig bruk av tvang, sier sivilombudsmann Aage Thor Falkanger. Han peker på at avdelingen hadde få aktivitetstilbud til pasientene og liten mulighet til å oppholde seg utendørs.

– Vi er også bekymret for at mange pasienter som skjermes i praksis hadde lite bevegelsesfrihet og måtte tilbringe mye tid inne på rom med et sterilt preg. Alt dette kan påvirke omfanget av tvang, understreker Falkanger.

Det ble funnet flere svakheter ved sykehusets praksis ved tvangsvedtak. Særlig vedtak om tvangsmedisinering og skjerming var svakt begrunnet. – Sykehuset kunne ikke vise at pasientene ble informert om virkninger og bivirkninger av medikamenter som gis på tvang. Det er alvorlig, sier Falkanger.

Elektrokonvulsiv terapi (ECT) uten samtykke er i utgangspunktet forbudt, og kan bare skje dersom det er akutt fare for liv eller helse, og ingen andre lovlige midler er mulige (nødrett). Sykehuset hadde ikke et system for å holde oversikt over antall ECT-behandlinger gitt på nødrett. En gjennomgang avdekket også uklarheter om krav til nødrett var oppfylt.

Kontakt: Helga Fastrup Ervik, kontorsjef, 408 44 875, hfe@sivilombudsmannen.no

eller via

Anette Hansen, kommunikasjon, 97 51 57 08, anh@sivilombudsmannen.no

Sivilombudsmannen kontrollerer forvaltningen. Ombudsmannen behandler klager som gjelder både statlig, kommunal og fylkeskommunal forvaltning og kan også ta opp saker av eget tiltak. Ombudsmannen arbeider også under et mandat fra FN om å forebygge tortur og umenneskelig behandling under frihetsberøvelse. Aage Thor Falkanger er den femte ombudsmannen siden opprettelsen i 1962 og tiltrådte juni 2014. Sivilombudsmannen velges av Stortinget for fire år om gangen.